

Egészségügyi és Szociálpolitikai
Főosztály

F E L J E G Y Z É S

Dr. Lehoczky István általános elnökhelyettes
elvtárs részére

Tárgy: J e l e n t é s az átmeneti munkásszállók
/átmeneti szállások/ működéséről és a szol-
gáltatási forma további lehetőségeiről.

A Fővárosi Tanács Átmeneti Munkásszállóinak működtetése 1988. január 1.-étől a Budapest VII., Dózsa Gy. ut 32/b. sz. alatti Fővárosi Szociális Otthonhoz kapcsoltnak történik. A szállásokon élők egy része - jellemzően a Dózsa György uti és a József nádor téri részlegeknél- csak akkor változtatna helyzetén, ha lakást kapna vagy más, jobb körülmények közé kerülne. Többségük helyzete nem változik évekig, évtizedekig laknak az említett szállásokon. Eltérő a helyzet a VIII., Dobozi utcai és Könyves K. krt.-i szállásokon ahol elég nagy a mozgás. A nem átmeneti jellegű tartozkodás miatt az elhelyezést kérőknek várakozni kell. A beutalásoknál előtérbe kerülnek az állami gondozástól kikerülők, a különböző fogyatékoságban szenvedők. Külön feladatot jelent a börtönből szabadultak elhelyezése. A gazdasági helyzettel összefüggésben megszokszorozódott a vidékiek fővárosba áramlása, legtöbbször előzetes érdeklődés nélkül jönnek Budapestre, munkával, szállással és pénzzel nem rendelkeznek, ezáltal is nő az elhelyezést igénylők száma és az egyre nagyobb igények kielégítésére nincs lehetőségünk.

A Fővárosi Tanács Átmeneti Munkásszállóin élő embereknek csak az 55 %-a egészséges és aktív dolgozó, vagyis jelentős az aránya azoknak akik egészségkárosodásuk következtében is a

szállókön maradtak annak ellenére, hogy szociális otthoni ellátás megfelelőbb lenne számukra.

Telephelyenkénti ismertetés.

1./ Budapest XIII., Dózsa G. ut 152.

420 férőhely ebből: 120 férfi férőhely
300 női férőhely

A szálló általános karbantartása, felújítása folyamatos. Elavultak a villanyvezetékek és a központi fűtési rendszer. Gondot okoz az alagsorban lévő közös helyiségek /fürdőszobák, zuhanyzók és az ott lévő nyílászárók/ rossz állapota. Szükséges a gázfűtésre való áttérés. Az egy lakóra jutó terület kevés, de előnye, hogy egyszemélyes lakóhelyiségekből áll.

2./ Budapest VIII. Könyves K. krt. 84.

212 férőhely ebből: 144 férfi férőhely
68 női férőhely

Az épület állaga rendkívül rossz. A szobák zsufoltak, mellékhelyiségek állapota minősíthetetlen. A szobák 8-10 ágyasak. A Hungária krt. várható átépítése miatt /tiz éve/ az épületre csak a legszükségesebb karbantartási kiadásokat lehetett eszközölni. Az épület szanálásra szorul, a funkcióra alkalmatlan.

3./ Budapest VIII. Dobózi u. 29.

175 férfi férőhely

E telephely felújítására elkészültek a tervek. Pénzügyi lehetőségek ismeretében a felújítás 1990. évben kezdődne.

4./ Budapest V., József nádor tér 10.

70 női férőhely

Egy IKV kezelésben lévő ház III. emeletén működő több ágyas nagy szobákból álló részleg. A lakók többsége fiatal, a berendezés megfelelő, tetszetős, hangulatos kollégiumi jellegű.

5./ Budapest VI. Szobi u. 5.

38 női férőhely

E részleg adottsága a József nádor téri szállóval azonos. A szálló berendezése korszerű, szép. A beutaltak emeletes ágyakban helyezhetők el. Elsősorban állami gondozásból kikerülő fiatalok kerülnek ide.

A felsoroltakon kívül működik az un. "fapados" részleg mint éjjeli menedékhely.

Férfiak részére: Budapest VIII. Dobozi u. 29. sz. alatti szállón 16 ágygal.

Nők részére: Budapest VIII., Könyves K. krt. 34. sz. alatti szállón 20 ágygal.

Átmeneti elhelyezés intézményeinek fejlesztésére vonatkozó javaslataink:

1./ Férőhelybővítés új részlegek kialakításával.

A rövid ismertetésben foglaltak szerint a szállókra való beköltözés iránt állandóan emelkedik az igény. Több budapesti nagyvállalat hasznosítani kívánja saját munkásszállóját. Egy 250 férőhelyes modern, minden tekintetben megfelelő munkásszálló 180 millió forintért lett volna megszerezhető /XIII.kerület/ ez évben, de korábban is lett volna hasonló lehetőségünk, azonban pénzügyi fedezet hiányában a felajánlott épületeket nem tudtuk megvásárolni.

Konkrét fejlesztési lehetőségünk jelenleg a Jahn Ferenc Kórház-Rendelőintézet Soroksári uti Egészségügyi Gyermekotthoni részlegének átvételével lehetséges. E részlegben tulkorossá vált fogyaékos fiatalok szakosított szociális otthonba történő átvétele folyamatban van. Az így kiürített épületet szálló céljára /35 férőhely/ hasznosítjuk. A vállalati kezelésben lévő munkásszállók "bezárásával" a jövőben is számolhatunk ezek megszerzésére, átvételére pénzügyi lehetőséget kellene biztosítani.

- 2./ A szállók telephelyenkénti szakosítása és ezzel egyidejűleg az idős, magukat ellátni nem tudók kiemelése, illetőleg koruknak, állapotuknak megfelelő szociális intézménybe történő elhelyezése. Ezt azonban csak beleegyezésükkel lehet megtenni.

Az alábbi részlegek kialakítása lenne indokolt:

- fogydékosok részlege
- alkoholisták részlege
- börtönből szabadultak részlege
- homosexuálisok részlege
- pályakezdők részlege
- aktív dolgozók részlege
- éjjeli menedékhely

- 3./ Új típusú átmeneti elhelyezést biztosító kis intézmények kialakítása.

Átmeneti elhelyezési igény esetén költségkímélőbb és humanusabb a kis intézmények kialakítása. E formák /átmeneti szállás, védett szállás, gondozóház, szállást biztosító idősek klubja/ kialakítását pályázati rendszerben a Szociális- és Egészségügyi Minisztérium anyagi eszközökkel is támogatja. Az eddig kialakított és jelenleg még nem működő, de kialakítás alatt lévő kis intézmények helyi kezdeményezésein alapulnak. Működésük rugal-

massága érdekében központi szabályozás alá nem kerülnek. A tényleges helyi igényeknek, adottságoknak megfelelően tevékenységük sokszínű, a különböző átmeneti elhelyezési igényeknek kell megfelelniük.

Kezdeti lépések, jelenleg már működő formák:

- 1./ Budapest IX. Ráday u. 58.
Idősek Klubjában 5 fő részére alakítottak ki átmeneti elhelyezési lehetőséget, folyamatos gondozást.
- 2./ Budapest X., Salgótarjáni ut 47.
Idősek Klubjában alakítottak ki 6 fő részére szállást biztosító részleget, folyamatos gondozást.
- 3./ Budapest VII. Dósa Gy. ut 46.
Nyugdíjas Házon belül 3 fő részére alakítottak ki átmeneti elhelyezési lehetőséget, panziószerűen működik napi 200 Ft térítés ellenében.
- 4./ Budapest XIII. Mór u. 12.
20 férőhelyes átmeneti gondozást biztosító intézmény került kialakításra. Az eredeti elképzelés szerint maximálisan 3 hónapra vehető igénybe.

Kialakítás alatt álló átmeneti elhelyezést biztosító kis intézmények.

- 1./ Főv. VIII. kerületében bölcsőde átalakításával 12 férőhelyes átmeneti szállás kialakítását tervezik.
- 2./ Főv. XVII. kerületében Idősek Klubjához kapcsoltan 6 férőhelyes szállás kialakítása van folyamatban.
- 3./ A Főv. XVII. kerületben várhatóan ez év november 1-ével kezd meg működését 8 férőhellyel átmeneti szállás. Működtetése a Rákoshereszturi Családsegítő Központ keretében történne.

- 4./ Az Újpesti Családsegítő Központ /Bp.IV. Titó u.10./
6 fő részére átmeneti szállást alakít ki. A Szociális-
és Egészségügyi Minisztériumtól pályázati úton 540
ezer Ft támogatásban részesültek.
- 5./ Főv. IV. ker. Káposztásmegyeri Családsegítő Központ
5 fő részére átmeneti szállást alakít ki. Pályázatukra
a SZEM nem ítelt meg támogatást.
- 6./ Főv. XV. kerületi Családsegítő Központ /Budapest XV.
Deák u.1./ 24 fő részére terveznek átmeneti szállást.
- 7./ Budapest XV. Erdőkerülő u. 33. Nyugdíjas Házban 6 fő
idős ember részére terveznek átmeneti elhelyezési lehe-
tőséget.
- 8./ Bp. XII. Szépkilátó u.1.sz. alatti Idősek Klubjában
terveznek idősek részére szállást biztosító részleg ki-
alakítását.
- 9./ Terézvárosi Családsegítő Központ /Budapest VI. Hegedű
u. 7./ 10 férőhelyes ifjúsági átmeneti szállás kialaki-
tása tetőtér beépítéssel folyamatban van. A Szociális-
és Egészségügyi Minisztériumtól pályázati úton 1 millió
Ft támogatást kaptak, saját költségvetésből 3.750 eFt-
ot tudnak fordítani a létesítményre és a Fővárosi Ta-
nácstól további 2.750 eFt támogatást kérnek.
- 10./ Főv. X.ker. idősek átmeneti gondozásához szálláshely
kialakítására 2000 ezer Ft támogatásban részesültek a
SZEM-től pályázati úton.
- 11./ Főv. XIX.ker. idősek átmeneti gondozásához szálláshely
kialakítására 220 ezer Ft támogatásban részesültek
a SZEM-től pályázati úton.

A felsorolt kerületi fejlesztések az átmeneti szállás lehetőségeit korosztályoknak - fiatal, idős - deviáns, anti-szociális magatartások miatt bajba jutottak részére kínálják. Ezért továbbra is nagy gond a jelenlegi Dobozi u. 29. "fapados" részének mennyiségi és minőségi fejlesztése, valamint a Könyves Kálmán krt. 84. szám alatti épület kiváltása. Az erre alkalmas épületeket keressük.

A VIII., Hungária krt. 5-7 szám alatt lévő épület több mint 200 szoba+ vizes blokkból áll, Műszaki Osztályunk megtekinti, de a további tárgyalások ágazati szinten a HM és a Fővárosi Tanács Vezetősége között kell hogy folytatódjanak.

Budapest, 1989. október 12.

Dr. Grosz Mihály
főosztályvezető

